

קפ"ה ש"ס שמוני

בפירוש רש"י¹⁰ שירים זה (יום השמיני) נספ עשר עטרות. ותתבן. יום שהוא יום שמיני, הנה יום זה גופא נספ גם הענין לעשר (מספר עשר שפועפה משמונה) ובוה גופא כמו שהם באופן שר עטר, עשר עטרות דוקא. ומכיון דהמשכה ענינים אפי, מספר עשר ובאופן דעטרות, היתה ביום זה, יום השמיני פמציזאים, וכנ"ל דיום זה גופא נספ אותם, הנה זה מספר יותר את מעצת ענין יום זה, שדוקא בו ה' גפרי שכינה כ'.

וביאר ענין ג' צנינים הנ"ל (ענין ימי המיזויאם, וענין שמוני פמיזויאם, ענין נספ עשר עטרות) וכוז עפי' מארז"ל גבי כנוז שר ביחמ"ק, שגם בו יש ג' אופנים. דכנוז שר זמן הנה (ומן שביחמ"ק ה"י קיים) הוא שר ז' נימין, וכנוז שר ימות המשור הוא בן ה' נימין, וכנוז דלעתיך פבוא הוא כנוז שר עשר נימין כמ"ש על עשור ג' דלענין ביהמ"ק הוא המשוימות של העולם, ערם ער מיזואו נברא, וזהו גם ענינו של כנוז, שהוא אוחיות כ"ו נר"ל. כ"ד הוא ג' מטריא שר גם ענינו של כנוז, שהוא אוחיות כ"ו נר"ל. שפלימות העולם שנוברא ער שנברא ע"י שם ה"י, אפ"ה תודות השמים שם אלקים, אפ"ה מה ביום עשות ה"י ג' שם ה"י, אפ"ה תודות השמים והארץ כהב"א שם ה"י באופן שר ע"י ג' ארץ ושמיא¹⁴. וכביחמ"ק ה"י גילוי שם ה"י הכנוז במספר שבבע דוקא, כי הוא שפירמות התיקת. וכע"כ ה"י ענין שומר התיקת, שמונה נימין, ואח"כ גם פמעפה מות, ענין עשר ז' נימין.

והענין בפבורת האדם, הנה מבואר בתניא¹⁶ שיש עשר בחי' בנפש שהם כנוז עשר ספירות עציונות שנושלתפשו מתי, הנחלקות לשתיים שהם שלש אמות (חב"ד) ושבע המדות, שבעת ימי הבנין, כי הם עיקר בנין עבודתו של אדם, שהרי עיקר עבודת האדם היא במדות דוקא. וכמבואר בכ"מ¹⁷ שפ"ו החיוב דכיבוש ארץ ז' עממין הוא גם פנול ביאת משיח, כי עמה עיקר העבודה היא עבודה המדות. משא"כ לעמיד ה"י גם כיבוש ג' הארצות שהם כנוז ג' המותין. וכמ"ש¹⁸ ואם ירחיב ה"י אפקיד את גבורך ג', דקאי ער כיבוש ארץ קניי וקדמוני, שהם כנוז ג' המותין חב"ד.

וע"ס. שבת פו, ב. ה"כ עה"פ. ועוד. (11) ערכו יג, ב. וראה כלי יקר שם. (12) תהלים נב, ד. (13) לקו"ת מסעי נד, ב. וש"נ. מה"מ תש"ד שם ע' 198. (14) בראשית ב, ד. (15) ראה מנחת פו, ב. ובפרש"י שם ד"ה שקיפנים. וק"ר פל"א, ז. ועוד. (16) רפ"ג, ג. (17) ראה מה"מ תקיט"ה ח"ב ע' חשבה ואילן. ד"ה אל תנו לארחאם"צ בתחילתו. אותה"ת בחוקותי כרך ב', ע' תרפ"ו. וש"נ. אותה"ת ג"ד כרך ב' ע' תתקעב. ועוד. (18) שופטים יט, ח. ובפרש"י שם.

הנחת התי' ערדו מונגה

קפ"ה

בס"ד. ש"פ שמיני, מכה"ח אייר ה'תשמ"ג. הנחת התי' ברפזי מונגה

ויחי ביום השמיני¹⁰ ג'ו', וירדע הדיק. בזה כדודשי רכותונו נשיאנו, דהנה מה שיום זה נקרא יום שמנו, הוא פחותו שמוני פמיזויאם, ופכאורה הרי ימי המיזויאם הם שבעה ימים, כמ"ש צ' שבעה ימים ימצא את ידכם. ומהו ענין יום השמיני פמיזויאם. ומכאן בכפי יקר, שמעפת יום זה היא, מה שכו ה' גפרי השכינה כל"ש¹⁵ אצרכו כבוד ה', וכפירוש רש"י¹⁶ ויברך אותם משה, אחר פה יתי רצון שתשרה שכינה במעשה יריכם, ויהי נועם ה' אפקינו עצינו וגו'. וכן פשוט בכחול-שאו ה' וירא כבוד ה' אף כפ העם, ותצא אש מצפני ה' וגו'. ולפכאורה צריך ביאור מה יום מיזויאם, כמה ביום זה דוקא ה' גפרי שכינה נלא בימים שפניו שהם היו ימי המיזויאם. וע"ז אומר הטעם, פחותו יום השמיני ושמיני הוא מספר מקודש.

ולפירות הביאור בזה, הוא ע"פ המבואר בחשובת הרשב"א הידועה, שיש מועדים שר שבעה ימים ויש שר שמונה ימים, דשבעת ימים הם ימי התיקת, ומספר שמונה הוא השומר את התיקת ופמעפה ממנו. ועם היות דמספר שבעה הוא מספר שפ"ו, התיקת ערפם, שבעת ימי הבנין, אבל מ"מ צריך לענין השומר אותו, וזהו ענינו של מספר שמונה השומר את התיקת. ומהו שהוא השומר את התיקת, מוכן, שיש בו ב' ענינים. א' שהוא פמעפה מימי התיקת ב' ימים יש לו איזו שייכות פ"מי התיקת דפ"ו הוא יכר פשומר על התיקת והיינו, דמספר שבעה הוא מספר השניל ערפם, דהערפם נברא ב' ימי שבעת ימי הבנין, היינו במספר דוקא, דמספר זה הוא החור בכפ שכוז ושכוז, ולכן אחרי כפ שכוז מתחילים פמנות מחדש היום יום ראשון וכו', אפ"ה שבוה גופא המספר שבעה מורה ער שלימות מה שהערפם נברא בשלימות, ערפם ער מיזואו נברא. והחודש דיום השמיני הוא אפ"ה ע"ה הוא פמעפה מערפם, גם מענין ערפם ער מיזואו נברא. דמסימות בו, הימים, שמתח"ם בהם שלימות מיוחדת, וזהו מה שביים השכיני פמיזויאם דוקא ה' גפרי כבוד ה' הוא גפרי דהתי' השומר את התיקת, הפועל את השלימות דשבעת ימי הבנין, שבעת ימי המיזויאם. וביותר יבנו העיוני דיום השמיני עפ"י מה דאיתא

(1) ריש פרשתנו. (2) ראה ד"ה זה באה"ת פרשתנו ע' כה. אחר כרך ג' ע' תתכ. מה"מ תרע"ח ע' רסס ואילן. מה"מ תש"ד ע' 188 ואילן. מה"מ תש"ח ע' 167 ואילן. וראה גם ד"ה זה בתפוש תער"ב ח"ב ע' תתקמג. לקו"ת ח"ז ע' 93 ואילן. (3) ג' ח, לג. עה"פ. (5) פרשתנו ט, ז. (6) מקודי לט, מג. פרשתנו שם, כא. (7) פרשתנו שם ואילן. (8) ת"א ס"ז, (9) ב"ר פ"ד, ז. ועוד.

הנחת התי' ערדו מונגה

וה שבמחוזין שהוא בשבי' המדות, המסקנא שבמחוזין. וכשם ששפירמות
 שבעת ימי הבנין היא ע"י השמיני השומר עליהם מלמעשה, כ"ה גם
 בענין המדות, שבעת המדות, שקיומן אפשר רק ע"י הקדמה מסקנה
 המחוזין, ענין מספר שמיני. ועשר הוא עכורה המחוזין מצד עצמן קני
 קנייני וקדמוני.

וג' כה"י הנ"ל בספ' הנה"מ, שבעה הם שבעת ימי הבנין. ומספר
 שמיני הוא ספירת הבינה, אם הנבים. וענין עשר הוא מה
 שספ' הבינה כוללת את כ"ה הנ' ראשונה דהו"ג כ"ה מה
 שההמשכה דעשר נמשכה בקדש הקדשים כי בקדש הקדשים נמשכים גם
 ה' ראשונות. והנה עפ"י הל"ל הודיע בהסודות, שהלכ"ז הכוונה כמה
 פרטים, הרי הוא למעשה מהם, הרי מה מוכן (חידוש) שיש מעשה
 בספירת הבינה קדש הקדשים, דגב כ"ה הענינים, שכולץ את כ"ה ג'
 המחוזין כו'.

א"כ
 1173

והנה הנציל דויה ביום השמיני, ה"י ע"י משה רבינו, וכנ"ל
 שמשה אמר וה"ר שתשרה שכינה במעשה ידיים. דל"ז זו כפ"ל
 שבמס' שבעת ימי המיפואים ה"י משה רבינו משמש ככהנה,
 שאו ה"י רק משה, אלא, דגם ביום השמיני היתה העכורה ע"י נחיה
 כה תולדה ממשה. שהוא פע' באהרן (ולמדו ע' העכורה ע"י הקטרת כו')
 כמבואר בהורושים. וכלאורה ענין זה דורש ביאור, שהרי משה שייך
 למספר שבועה דוקא, כידוע מה דאיתא במדרש 23 שכ"ה השביעין הבינין
 ומשה הוא השביעי. וא"כ מה שייכותו זיום השמיני כו'. ובפרט ע"ס
 המבואר בדרושי הורו"א את השכינה צמטה בארץ, הוא השביעי וכ"ה
 המשכן שנעשה מ"ג או ט"ו דברים קרשים צמטיים לעשות אותם כפים
 צאקטות, עד שעשה משקר העולם קרשים צמטין, היינו תפיכה צירופי
 האותיות דשקר שיהי' ככה, קרשים צמטין, לעשות צ"י יה' דורה
 בתחתונים, ש"ז קשור עם מספר שבועה, מה שמשה הוא השביעי. אך
 הענין הוא, דלכ"ז ואת שמשה רבינו ה"י השביעי, יש בו גם המעלה
 דשמונה דהו"ה מה שאר"ל 289 משה משה ע"י ה' דהחיות.
 דהשפירמות דכריאת העולם, ביום עשות הו"ה היא ע"י ה' דהחיות.
 דוקא, מספר ז', שפירמות הו"ה, ופטיק טעמא בנווייהו, שיש הפסק
 בין שם הו"ה דלחיות ושם הו"ה דלעצמא. משא"כ משה ז' פטיק טעמא
 בנווייהו, היינו שמשה רבינו כפי שהוא למטה הוא קשור עם
 דשמונה.

22) ראה מקומות שנסמנו בהע' 2. ויק"ר פכ"ט, יא. ראה (24) ראה
 אות"ת תרומה ע' א'שפג. לקי"ש ח"י"א ע' 114. וש"ג. 25) זח"ג קלה, א. וראה
 מקומות שנסמנו בהע' 2.
 הונחת הו"ה בלתי מוגה

והנה מבואר 18 ע' הפסקה 19 הנסחרות כה"י אלקינו והנצרות. פנו
 ורבינו ג' דהנצרות אחריות ג'ה נגצרות, דו"ה הם המדות,
 שהם בבחי' נצרות כלא"א, כי כלא"א שייך לעבודה במדות
 שבכ"ה. משא"כ הנסחרות הן המחוזין, היינו ההתכונות ויודיעה אפקות
 וכו', דענין זה הוא בכל חו"ד וחד לפום ההתכונות ויודיעה אפקות
 הרי בפסק נאמר הנסחרות קה"י אלקינו, שא"ז שייך דהעבודה
 שפניו ואילו כפי הביאור הנ"ל, ה"י שייך דהעבודה שפניו, ולק שהוא
 באופן ש' בסתר. היינו כ"ה חו"ד וחד לפום שהעבודה דל"ז. אמנם עפ"י
 הנ"ל, דאף שהעבודה הנ"ל היא מהנסחרות קה"י אלקינו שא"ז
 שייך דהעבודה שפניו, וזה יהי' רק כ"ה, כאשר ירחיב הו"ה אלקין את
 גבורתו, ואילו עכשיו אינו שייך לנו. ומה שגם עכשיו ישנו העבודה
 דמחוזין, הוא רק מצד זה שכ"ה הגילויים דלעצ"ה חלויים במעשינו
 ועבודתנו 20, פנן גם הכבוד דג' אומות קנייני וקדמוני חלוי ג' כ'
 בעבודה האדם, שגם עכשיו צ"ל מעין עבודה זו.

וכמו דהרכיבש אלק קניי קניי וקדמוני כפשוטו, הנה אף שהתכונות
 ה"י, לע"ל דוקא, מ"מ, כשכורה הכריה עם אבהם אינינו בין
 הבחורים, הרי ה' הכריה ע' ק' עש' הארצות 21. ועל"ז הוא גם
 בעבודתם הרוחניות, שגם עכשיו יש איהו ענין ש' שייכות גם דעבודה
 המחוזין.

והנה הגם שעצם עבודה המחוזין אינה ש"יכת צכשיו, ומה שגם עכשיו
 ישנה עבודה זו הוא רק בחור הכנה דהגילוי דלע"ל כ"ה.
 וכל"ז שנו ענין בעבודה המחוזין השייכת גם דהעבודה דלעשיו.
 ונתעיל הוא, דהנה מכיון שעכשיו עיקר העבודה היא במדות, והנצרות
 ולנו ורבינו, הרי כדי שיענין המדות יהי' בשפירמות, צריך שבשכ"ה זה
 חו"ה ע"ס המסקנא של המחוזין המסקנא שצ"ל ענין ש' מדות. וכשם
 שבעבודת המדות עצמה, כולם שוליים כ"ה, ע"ל הוא בכרזות המסקנא
 ש' עבודה המחוזין כולם שוין. ובהתכונות בעומק וכו' בדיעה
 אפקות, בזה יש תיפקי דדגות, כל חו"ד פסום שיעורא דל"ז. משא"כ
 המסקנא שצריך להיות קיום המצות, צ"ל באופן ש' מצות אנשים
 מלומדה אלא מתוך חיות הנפש והתפעלות וכו', הנה בזה הכ"ה שוין.

והו ענין הנ' מספרים שבעה שמונה עשר בעבודת האדם. שבעת ימי
 הבנין הוא עבודה המצות. ושמיני השומר את החיות, היינו ענין
 18) ראה לקי"ת ראה כ"ט, א. וש"ג. אות"ת תבא ע' תחבקב. ועוד. וראה
 תניא רמ"ל. 19) נצבים כ"ט, כו. 20) ראה תניא רמ"ל. 21) לך לך טו.
 י"ט. וראה לקי"ש לך לך תשר"מ הפרט 59.
 הונחת הו"ה בלתי מוגה

ב"ד. ש"פ בהר בחוקותי, מבה"ח סיון ה'תשמ"ג.

הנחת התי' בלתי מוגה

אם בחוקותי תלכו גו' ונתתי גשמיכם בעתם גו'1, וידוע הדייק בזה, מהו ענין אם בחוקותי תלכו2, דלכאורה הרי ענין חוקותי, חוקים, הוא כמארז"ץ3 חוקה תקיפה גזירה גוררת ואין קר רשות להרהר אחרי', דהיינו שה"ע החוקה במעשה בפועל שאינו שייך להרהר והבנה כו', וא"כ איך אמר בזה הלכח, המורה ע"פ ענין ההלכה והע"י, ממדינה למדינה, והרי בענין המעשה, קיום החוקים עצמם, אין שייך לכאורה ענין הע"י, כלפי' וכידוע הדוגמא זזה, דכ"פ ישראל, ממש רכינו ועל הפשוט שבפשוטים שכסוף כ"פ הדורות נלזם מניחים אותם התפיץ ב"ד בחים ופרשיות כו'. ומה שבמצות ישנם חיפוקי מדינות, ה"ז רק בכוננות המצות, שכזה שייך חיפוקי מדינות, וכמילא גם ע"פ, ממדינה למדינה. אבל בעצם מעשה המצוה לכאורה המעשה הוא תמיד בשוה. וא"כ צריך להבין מהו ענין ההלכה בחוקים. גם צריך להבין, דהנה ידוע4 שיש כמה סוגים במצות, ערות חוקים ומשפטים, וא"כ מהו שה"פ כאן כפירות החורה והשכר בענין החוקים דוקא, ועל שמ"ש אח"כ ואת מצותי השמרו הוא רק תוצאה מענין החוקים (בחוקותי תלכו תלכו), וכמוכן מפירושו רש"י ואת מצותי השמרו היינו שהעמל בחורה צריך להיות ע"מ פשמו ולקיים, דמה מובן, שהעיקר כאן הוא ענין בחוקותי תלכו, ונתין את פהבין בכפירות המשך הפרשה, אם בחוקותי תלכו גו' ונתתי גשמיכם בעתם גו' שפירושו זו מדברת בענין השכר ע"פ המצות, ולכאורה דבר זה דורש ביאור, כמה חרה קיום המצות בנתינת שכר, והנה לכאורה, ה"י אפשר לומר שהשכר הוא סיבה ומסובב, שבא כתוצאה טבעית מן המצות, ולא בדרך סגולה, דכאשר בחוקותי תלכו או תהי' בדרך המצוה, גשמיכם בעתם גו', אבל א"א לומר כן שהרי נאמר ונתתי גשמיכם גו' שמהו משמע שהה' פעולה מיוחדת פניחנת שכר, בדרך סגולה. וכיותר אינו מובן, מה שהיעודים ע"פ קיום המצות הם יעודים גשמיים5.

ונקודת הביאור בכ"ז הוא, דמ"ש כאן פשוט בחוקותי, אינו (רק)

(1) פרשתנו כו, ג-ד. 2) ראה לקי"ת פרשתנו מה, א. אה"ת פרשתנו כרך ב' ע' תלד, ועוד. 3) פרש"י חוקת יט, א. וראה במד"ב שם. 4) ראה סח"מ ה"ש ע' 51 ואילך. ע' 90 ואילך. לקי"ש ח"ג ע' 1012. וש"נ. לקי"ש ח"ז ע' 318. ונכ"מ. 5) ראה אה"ת פרשתנו כרך א' ע' קצז. כרך ג' ע' תתקכח. לקי"ש ח"ז ע' 330. וש"נ.

ענין משה דלמעשה, שנקרא משה ע"פ שם כי מן המים משיתיהוה26, שמים הם חכמה, ענין המוחין. וכפרט לפי הפירוש המובא במ"א27 דמ"ש כי מן המים משיתיהו קאי ע"פ עצמם נעשה ביותר הנקרא בשם מים. וזוהי מעלת משה שהי' בו גם ענין זה דכתי' שצמצמה מו', כתי' השומרת את התיקף ועל שארז"ץ28 עשורה שמות נקרא בהם משה, ומ"מ השם שנקרא בו בחורה הוא השם משם דוקא, ע"כ מן המים משיתיהו, משום שיעקר ענינו ה"י מה שנמשך מן המים, כתי' המוחין. וחינו, דמצד זה שהי' המשך ומקבץ מאצו שלפניו, ה"י השביעי ע"פ שגאמר צו במקום גדולים אף תעמוד29, אבל נוסף צוה יש בו ענין נעלה ביותר, שמצד זה פעל גם באהרן, ופעל את השראת השכינה ביום השמיני צמיצואים.

ויחי רצון, שע"י הצימוד בענינים אלו בחורה, בחורת רכותינו נשיאנו, יהי' ונשלמה פרים שפנתו30, ועל ששפתנו יביאן צדי גיפוי הפרים בפועל, בכיהמ"ק השלישי, שאז יהי' הלינור ש"פ שמונה נימין ועשר נימין, במהרה בימינו ממש.

*

(26) שמות ב, י. 27) ראה תה"א שמות נא, ד. סב, ג. 28) ויק"ר פ"א.

ג. 29) ב"ר פנ"ה, ו. ד"ר פ"ב, ז. וראה סח"מ ה"ש ע' 29. חושע. ג. ד. הנחת התי' בלתי מוגה